

§16b, Miljøtiladelse

Stormarken 47, 5471 Søndersø

**nordfyns
kommune**

Indhold

Datablad	4
Miljøtilladelse	6
Baggrund	6
Resumé.....	7
Afgørelse	7
Vilkår for godkendelsen	7
Øvrige bestemmelser.....	12
Partshøring	13
Retsbeskyttelse	13
Udnyttelsesfrist og bortfald	14
Klagevejledning	14
Offentliggørelse	15
Miljøteknisk redegørelse.....	17
Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	17
Beliggenhed og planmæssige forhold	17
Afstandskrav	18
Varetagelse af landskabelige værdier	19
Indretning	20
Bygningsoplysninger.....	20
Ventilation	20
Der er naturlig ventilation i alle stalde.....	20
Kiphøjder og afkasthøjder.....	20
Produktion og drift.....	20
Bygningsoversigt	20
Nybyggeri.....	21
Foder og fodersystem.....	22
Rengøring	22
Bivirksomhed	22
Olietanke.....	22
Forbrug af vand, el og olie	22
Risiko for uheld og minimering heraf.....	22
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	22
Jord og grundvand.....	22
Spildevand	23
Overfladevand	23
Lugt.....	23
Kumulation.....	24
Konklusion på lugt til omgivelserne	25
Støj.....	25
Rystelser	26
Støv.....	26
Skadedyr (f.eks. rotter, mus og fluer)	26
Transport	26
Lys	27
Uhygiejniske forhold	27
Affald.....	28
Døde dyr	28
Andet affald.....	28
Gødningsproduktion og håndtering	29
Produktion af husdyrgødning.....	29
Opbevaring af husdyrgødning	29
Påfyldning af gylle.....	29

Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder	29
Kategori 1-natur	30
Natura-2000	30
Kategori 2-natur	30
Kategori 3-natur	31
Fredskov/Potentiel ammoniakfølsom skov	31
Bilag IV-arter	32
Samlet vurdering af påvirkningen af natur	33
Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:	34
Fastsættelse af emissionsgrænseværdi	34
Godt Landmandsskab	35
Staldindretning	35
Eksisterende stalde	35
Ny ungdyrstald	36
Gylleforsuring	36
Vandbesparende foranstaltninger	36
Energibesparende foranstaltninger	36
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	37
Konklusion på BAT og ressourceforbrug	38
Miljøkonsekvensrapport	38
0-alternativet og alternative muligheder	38
Ændringer i ejerforhold	38
Ophør af produktionen	38
Kommunens samlede vurdering	39
Litteratur	40
Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer	42
.....	42
Bilag 2: Kort over naturområder	44

Datablad

Ansøger	Otto W. Pedersen Stormarken 47 5471 Søndersø
Bedriftens adresse	Stormarken 47
Gårdens Otto W. Pedersen	Lundsberggård
Matrikelnummer	21 a, Veflinge By, Veflinge
Virksomhedens art	Kvægproduktion
Listebetegnelse	§ 16 b – miljøtilladelse af landbrug
Ejer	Otto W. Pedersen
CVR-nummer	18194473
CHR-nummer	60829
P-nummer	10014507**
Kontaktperson	Otto W. Pedersen
Konsulent	Velas I/S

	Trigevej 20 8382 Hinnerup v/Ejler Petersen Afdeling: Damsbovej 11 5492 Vissenbjerg <u>ejp@velas.dk</u>
Tilsynsmyndighed	Nordfyns Kommune

Miljøtilladelse

Baggrund

Otto W. Pedersen driver en kvægproduktion på adressen Stormarken 47, 5471 Søndersø. Ejendommen har en godkendelse fra år 2007 til en produktion på i alt 150 årskøer og 150 opdræt (alle Jersey), svarende til 218,37 dyreenheder (DE).

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 2225 af 27. november 2021) § 30, skal Kommunen se på produktionen og vurdere virkningen af det ansøgte gennem to beregninger. Dette er lovbestemt og sikre en vurdering af husdyrproduktionens påvirkning af det omgivende miljø over en længere periode.

- Kommunen skal vurdere det ansøgte i forhold til produktionen for 8 år siden (8-års-driften).
- Kommunen skal også vurdere det ansøgte i forhold til den nuværende tilladte drift.

I denne ansøgning er den eksisterende drift og driften for 8 år siden, den samme. Udgangspunktet i begge beregninger er derfor ovenstående miljøgodkendelse fra 2007 til 150 malkekøer og 150 stk. opdræt (alle Jersey).

Før 2017 blev tilladelser og godkendelser givet i forhold til et antal dyr og deres vægt, samt typen af dyr (malkekøer/opdræt) og anvendte gulvtyper.

Med den lov der gælder nu, skal tilladelser og godkendelser gives til et antal m² produktionsareal, til dyretypen samt til anvendte gulvtyper. For at ansøger kan anvende det obligatoriske ansøgningssystem (husdyrgodkendelse.dk), skal produktionsarealet i den eksisterende drift fastlægges, ligesom det skal fastlægges for 8-års-driften. Der er ikke bygget til siden for 8 års siden, hvorfor produktionsarealet er ens for både nudriften og 8-års-driften.

Se oversigtskort på bilag 1.

Det samlede produktionsareal udgør 1.917 m² til kvæg, fordelt med 1.167 m² i eksisterende stald og en udvidelse på 750 m².

Gulvtyper er henholdsvis, sengestald med fast gulv, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og dybstrøelse.

Husdyrbruget er ikke driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Ansøgningen omfatter derfor alene adressen Stormarken 47.

Det ansøgte projekt er omfattet af Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520 af 1. maj 2019 og skal godkendes efter lovens § 16b.

Resumé

Otto W. Pedersen har den 21. februar 2022 via Velas søgt om ændring af husdyrproduktionen efter § 16b i Husdyrbrugloven (nr. 520 af 1. maj 2019). Der er søgt om godkendelse til en tilbygning på 750 m².

Afgørelse

Nordfyns Kommune godkender hermed husdyrproduktionen på 1.917 m² produktionsareal med dyretypen malkekøer med opdræt, på Stormarken 47, 5471 Søndersø.

Nordfyns Kommune finder, at kvægproduktionen på Stormarken 47, 5471 Søndersø kan drives på en miljø-mæssig forsvarlig måde.

Afgørelsens grundlag

Miljøgodkendelsen bygger på ansøgning i Husdyrgodkendelse.dk, ansøgningsskema med nummer 233072, version 1, inklusive bilag der er fremkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Derudover ligger Miljøstyrelsens vejledninger til grund for denne afgørelse.

Afgørelsens indhold

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol, der har til hensigt at beskytte naboer og det omgivende miljø.

Miljøgodkendelsen indeholder nærværende afgørelse med vilkår, en miljøteknisk redegørelse med vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Afgørelsens begrænsninger

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Nordfyns Kommune.

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Nordfyns Kommune.

Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vil-kår	Produktion
1	Produktionens omfang Godkendelsen omfatter xx m ² produktionsareal med dyretype i stald bygning nr. 1 og xx m ² produktionsareal med dyretype i stald bygning nr. 2 osv. Produktionsarealet

skal placeres som på nedenstående kortudsnit. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

Stald	Dyretype	Gulvtype	Areal m2
Ekst. stald afsnit 1	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med fast gulv	402
Ekst. stald afsnit 2	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	271
Ekst. stald afsnit 3	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	440
Ekst. stald afsnit 4	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	54
Forlænget ungdyrstald	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	750
		I alt	1.917

(indsæt kortudsnit)

2 Staldindretning og gulvtyper

Der stilles vilkår om, at stalde er indrettet med nedenstående gulvtyper.

Stald	Dyretype	Gulvtype
Ekst. stald afsnit 1	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med fast gulv
Ekst. stald afsnit 2	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Ekst. stald afsnit 3	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Ekst. stald afsnit 4	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse
Forlænget ungdyrstald	Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse

Såfremt der skiftes gulvtyper skal de nye gulvtyper være en gulvtype med lavere ammoniakfordampning.

Der skal anvendes naturlig ventilation i alle stalde.

3 Ny bygning

Ny bygning skal opføres i forlængelse af eksisterende stald og i samme materialer og farver. Bygningen skal være placeret som vist på nedenstående kortudsnit. Bygningen må maksimalt blive på 751 m² med et produktionsareal på 750 m². Stalden skal indrettes med Dybstrøelse eller alternativt en gulvtype med lavere ammoniakfordampning.

Produktionsarealet skal være placeret som på nedenstående kortudsnit.

4 Kontrol af produktionens omfang

Til dokumentation for, at produktionen ligger inden for godkendelsens rammer, kan tilsynsmyndigheden til enhver tid kræve adgang til staldanlæg.

Der skal være dokumentation for produktionens drift i form af enten gødningsregnskab, produktionskontroller eller tilsvarende opgørelse over produktionen til dokumentation for dyretyperne på ejendommen. Dokumentationen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger og dokumentationen skal gemmes i mindst 5 år.

Minimering af forurening

5 Håndtering af regnvand

Vand fra tagflader skal håndteres på egen grund. Der skal søges enten udledningstilladelse eller nedsivningstilladelse inden godkendelsen tages i brug. Vand fra befæstede pladser skal ledes til gyllebeholder.

6	<p>Uheld og driftsforstyrrelser</p> <p>Virksomheden skal indrettes og drives så risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand, er så lille som muligt.</p> <p>Spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer skal forhindres eller forebygges og skadernes omfang skal begrænses hvis der alligevel sker uheld.</p>																												
7	<p>Begrænsning af lugtgener</p> <p>Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.</p>																												
8	<p>Lugtprøver</p> <p>Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af forskellige lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser at lugtgenegrænserne ikke er overholdt, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at lugten uden for staldene overholder lugtgenegrænserne. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år</p>																												
9	<p>Støj</p> <p>Miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes.</p> <p>Støjgrænser:</p> <table border="1" data-bbox="236 1288 1093 1691"> <tr> <td>Mandag-fredag</td> <td>Alle dage</td> <td>Alle dage</td> <td>Alle dage</td> </tr> <tr> <td>kl. 7-18 (8 timer)</td> <td>kl. 18-22 (1 time)</td> <td>kl. 22-7</td> <td>kl. 22-7</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>Lørdag</td> <td>(½ time)</td> <td>Maksimalværdi</td> </tr> <tr> <td>kl. 7-14 (7 timer)</td> <td>kl. 14-18 (4 timer)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Søn- og helligdage</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>kl. 7-18 (8 timer)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>55 dB(A)</td> <td>45 dB(A)</td> <td>40 dB(A)</td> <td>55 dB(A)</td> </tr> </table> <p>Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden igennem et akkrediteret firma for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.</p>	Mandag-fredag	Alle dage	Alle dage	Alle dage	kl. 7-18 (8 timer)	kl. 18-22 (1 time)	kl. 22-7	kl. 22-7	Lørdag	Lørdag	(½ time)	Maksimalværdi	kl. 7-14 (7 timer)	kl. 14-18 (4 timer)				Søn- og helligdage				kl. 7-18 (8 timer)			55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Mandag-fredag	Alle dage	Alle dage	Alle dage																										
kl. 7-18 (8 timer)	kl. 18-22 (1 time)	kl. 22-7	kl. 22-7																										
Lørdag	Lørdag	(½ time)	Maksimalværdi																										
kl. 7-14 (7 timer)	kl. 14-18 (4 timer)																												
	Søn- og helligdage																												
	kl. 7-18 (8 timer)																												
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)																										

10	<p>Fluer</p> <p>Der skal gennemføres effektiv fluebekæmpelse i staldene, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.</p>
11	<p>Skadedyr</p> <p>Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse (f.eks. rotter/mus). Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.</p>
12	<p>Hygiejne</p> <p>Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejnisk forhold undgås. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (bl.a. rotter m.v.).</p> <p>Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.</p>
13	<p>Affald</p> <p>Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.</p>
	<p>BAT</p>
14	<p>BAT-Ammoniak</p> <p>Der stilles vilkår om en maksimal ammoniakemission på 2.398 kg N pr. år.</p> <p>Kravet overholdes via vilkår 1 og 2 (dyretyper, staldgulve).</p> <p>Dokumentation for produktionsarealets størrelse, dyretyper, anvendte gulvtyper og staldindretning skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger. Dokumentationen skal opbevares i minimum 5 år.</p>
15	<p>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</p>
16	<p>Påfyldningsplads for gylle</p> <p>Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles.</p>

	<p>Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.</p> <p>Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle uden for gyllebeholderen.</p>
17	<p>Opbevaring af husdyrgødning Overfladearealet af gyllebeholderne må maksimalt være 282 m² for gyllebeholder 1 og 595 m² for gyllebeholder 2.</p>
	<p>Andre vilkår</p>
	<p>Miljøuheld</p> <p>Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand, skal Alarm 112 straks alarmeres. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin og kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens afdeling for Teknik & Miljø kontaktes telefonisk i åbningstiden på 64 82 82 82. Ved tvivlstilfælde kontaktes Alarm 112.</p>
	<p>Ændringer</p> <p>Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.</p>
	<p>Ophør af drift</p> <p>Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås.</p>

Øvrige bestemmelser

Der gøres i øvrigt opmærksom på at:

- Olietanke

Sløjfning af olietanke og etablering af nye olietanke på ejendommen skal meddeles kommunen på særlige skemaer eller via www.virk.dk.

- **Rengøring af ikke-produktionsarealer**

Arealer, som ikke er indregnet i produktionsarealet og hvor dyr opholder sig kortvarigt som f.eks. udleveringsrum, malkestald, staldgange og lignende, skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

Arealerne skal være effektivt rengjort senest:

- 4 timer efter endt ophold på arealer, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange og malkestald)
- 12 timer efter ophold på arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum)

- **Affald**

Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Bestemmelserne er lovbestemte og gældende for alle erhvervsmæssige husdyrproduktioner. Der gøres opmærksom på, at listen ikke er udtømmende.

Partshøring

Der er foretaget partshøring af 23 parter. Parterne er vurderet at være ejere, lejere og virksomheder inden for konsekvensradiussen for lugt beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem. Konsekvensradius for denne ansøgning er 294 m.

Udkast til miljøgodkendelse er sendt i partshøring den 31. maj 2022. Partshøringsfristen er 2 uger.

Der er ikke indkommet partshøringsbemærkninger.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Godkendelsen/tilladelsen skal udnyttes inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Hvis kun en del af godkendelsen/tilladelsen er udnyttet efter 6 år, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis en godkendelse/tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen eller godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Klagevejledning

Afgørelsen er truffet af Nordfyns Kommune i medfør af kapitel 3 i bekendtgørelsen af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til § 76 i ovenstående bekendtgørelse.

De klageberettigede er: ansøger, miljøministeren og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Nordfyns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Nordfyns Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du, som privatperson, betale et gebyr på kr. 900. Klager du på en virksomheds vegne er gebyret kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Nordfyns Kommune. Nordfyns Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet **senest den 21. juli 2022**.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked.

Offentliggørelse

Godkendelsen/tilladelsen offentliggøres ved annoncering på Nordfyn Kommunes hjemmeside den 23. juni 2022 og via Digital MiljøAdministration på <https://dma.mst.dk/>.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Otto Waskiv Pedersen, Stormarken 47, 5471 Søndersø
- Velas, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg. Konsulent Ejler Petersen. E-mail: ejp@velas.dk

Ejere og beboere på:

- Stormarken 30, 5471 Søndersø
- Stormarken 46, 5471 Søndersø
- Kusterslevvej 143, 5471 Søndersø
- Stormarken 61, 5471 Søndersø
- Stormarken 57, 5471 Søndersø
- Stormarken 53, 5471 Søndersø
- Stormarken 54, 5471 Søndersø
- Stormarken 55, 5471 Søndersø
- Stormarken 57, 5471 Søndersø

Virksomhed/virksomheder på:

- Kusterslevvej 143, 5471 Søndersø
- Axel Brahesvej 3, 5471 Søndersø
- Stormarken 47, 5471 Søndersø
- Veflinge vandværk, v/ Henrik Pøhlsgaard, Veflinge Skovvej 53, 5474 Veflinge

Andre interessenter

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og rådgivning Syd, Nytorv2, 1.sal, 6000 Kolding. E-post: sesyd@sst.dk

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; e-post: dnnordfyn-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Nordfyn, Leo Jensen. E-post: leo@leonidaskomm.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post fr@friluftsradaadet.dk og fyn-nord@friluftsradaadet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttegade 5, 7182 Bredsten. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbund.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post til hovedforeningen: natur@dof.dk; E-post til lokalforeningen: nordfyn@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København K. E-post: info@eco-council.dk
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. E-mail: mst@mst.dk

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. Husdyrbruglovens § 90.

Venlig hilsen

Lise-Lotte Kragh
Ingeniør

Miljøteknisk redegørelse

Den miljøtekniske redegørelse er en beskrivelse af husdyrbrugets beliggenhed, produktion og drift af anlæg og opbevaring af husdyrgødningen. Den miljøtekniske redegørelse er også beregninger på, og vurdering af påvirkningen af omgivelserne og miljøet.

Redegørelsen bygger hovedsagligt på oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt kommunens oplysninger i forbindelse med tilsyn. Beregningerne er foretaget i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver ikke andre ejendomme med dyrehold, og det vurderes således at der ikke er nogen sammenhængende drift med andre ejendomme.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et kuperet/fladt terræn ca. 3 kilometer vest for Søndersø. Ejendommen er placeret i landzonen. Afstandskrav i forhold til at overholde lugtgenegrænserne beregnes fra et beregnet lugtcentrum for staldanlægget og til 3 kategorier af omkringboende:

- Enkeltbolig i landzonen, som er nærmeste naboer på adresserne Stormarken 46 og 61.
- Samlet bebyggelse, som er nærmeste bolig, hvor der inden for en radius af 200 meter af den bolig, er mindst 7 andre boliger uden landbrugspligt. Her udløses samlet bebyggelse af Ørritslevvej 16.
- Byzonen. Den nærmeste er Veflinge by.

Lugtgenegrænsen skal ikke beregnes til ejendomme med landbrugspligt.

Ejendommens placering i forhold til naboer fremgår af nedenstående figur og tabel 1. Ansøger har valgt at beregne lugt til flere naboer, for at dokumenterer at lugtgeneafstandene er overholdt til dem. Der er derfor listet mere end 1 nabo. Lugtberegningen kan ses i tabel 6.

Tabel 1: Afstanden fra staldanlæg til nærmeste naboer:

	Afstand fra staldhjørne	Afstand fra lugtcentrum
Stormarken 46, (Enkeltbolig)	ca. 126 meter	171 meter
Stormarken 61, (Enkeltbolig)	ca. 152,5 meter	178 meter
Ørritslevvej 16, (samlet bebyggelse)	ca. 1.503 meter	1.548 meter
Veflinge, (byzone)	ca. 1.857 meter	1.878 meter

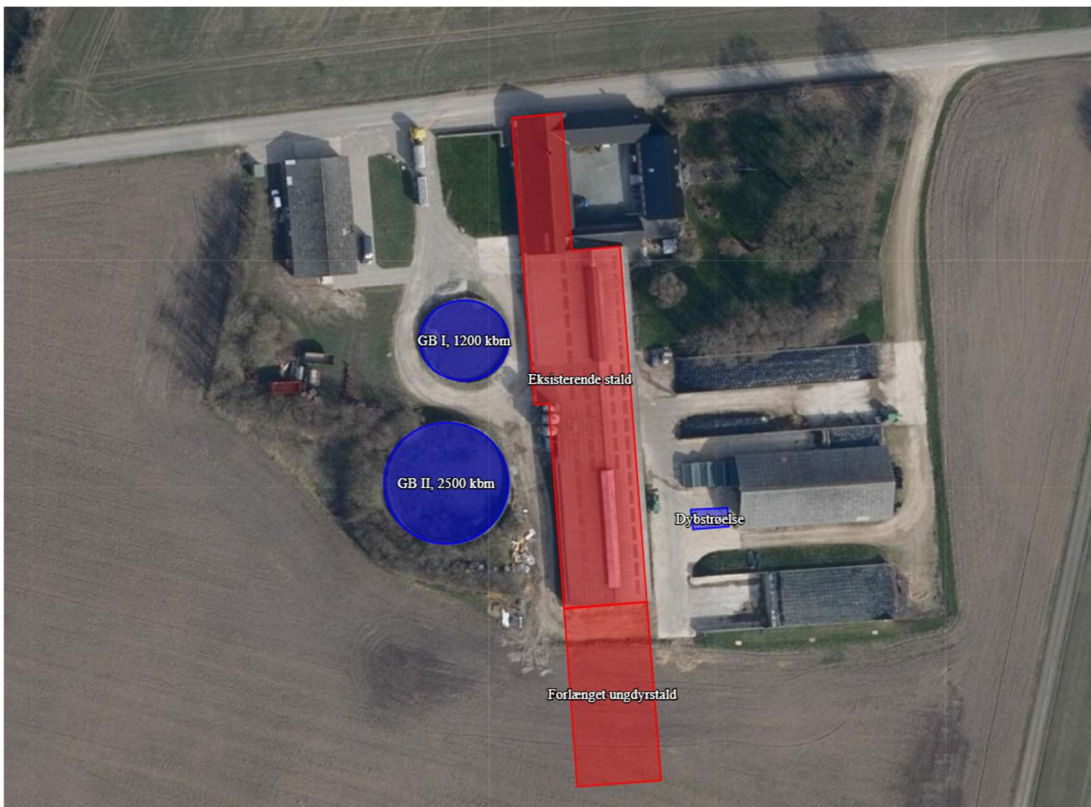

Figur 1: Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til byzone, enkeltbolig/nabo og samlet bebyggelse

Afstandskrav

Afstandskravene gælder nye bygninger samt udvidelser i eksisterende husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening.

Den nye kvægstald (forlængelse af ungdyrstald) opføres som en forlængelse af den eksisterende stald, og er beliggende syd for denne. Se kortudsnit herunder:

Figur 2: Oversigt over staldanlægget

Tabel 2: Afstande fra staldanlæg i forhold til afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8:

	Lovkrav til afstand	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg Stormarken 53	25 m	185 meter
Almene vandforsyningsanlæg Veflinge Vandværk	50 m	Ca. 2,2 km
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej Stormarken	15 m	2,5 meter
Levnedsvirksomhed	25 m	> 25 meter
Beboelse på samme ejendom	15 m	8 meter
Naboskel til ny stald	30 m	130 meter

Afstandskravene i § 8 er overholdt på nær afstandskrav til offentlig vej og til beboelse på egen ejendom. Da dette er eksisterende gamle bygninger, og der ikke ændres i dyreholdet i disse bygninger, vurderes det at være uden betydning for denne sag.

Afstandskravene i § 6 og § 7 i husdyrbrugloven er alle overholdt. Ejendommen vurderes at være velplaceret i forhold til risikoområderne.

Hvis der under etablering af den nye stald, stødes på dræn, skal ansøger sikre sig at dræne flyttes mere end 15 m væk fra staldene og gyllebeholderen.

Varetagelse af landskabelige værdier

Det nye staldanlæg bygger videre på den eksisterende bygningsmasse. Placeringen af den nye stald i forlængelse af det eksisterende staldanlæg synes ikke at være i strid med det landskabelige indtryk af området, idet anlæggene opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri på ejendommen.

Den nye stald ligger ikke inden for særligt bevaringsværdige kulturmiljøer. Det ansøgte anlæg ligger uden for fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer. Ejendommen og placeringen af den nye stald ligger ligeledes uden for område udpeget som uforstyrrede landskaber og uden for biologiske interesseområder.

Det eksisterende staldanlæg med tilhørende gødningsopbevaringsanlæg er velplaceret i forhold til de landskabelige værdier i området. Der er taget de nødvendige landskabelige hensyn, idet nye bygninger opføres i forbindelse med det eksisterende anlæg og den samlede bygningsmasse vil fremstå som en driftsmæssig enhed i landskabet, der ikke vil være i strid med det landskabelige hensyn.

Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

Indretning

Bygningsoplysninger

Det eksisterende staldanlæg er opført med åbne sider og med gråt eternittag. Ny ungdyrstald der opføres i forlængelse af den eksisterende stald opføres i samme højde og bredde, og de samme materialer og farver.

Nyt staldanlæg er 750 m².

Dyrehold

En tilladelse til dyrehold, som gives efter nugældende lov, gives til et antal m² produktionsareal og til en bestemt dyretype. Der er i nærværende ansøgning søgt til "Alle kvæg, heste, får og geder" for den nye ungdyrstald. Det betyder, at der er fleksibilitet til at anvende produktionsarealet på 750 m² til enten kvæg, heste, får og geder eller til en blanding af alle dyretyper.

I den eksisterende stald ændres tidligere kalvestald på 54 m² og tidligere ungdyrstald på 440 m² ligeledes til dyretype "Alle kvæg, heste, får og geder".

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Kiphøjder og afkasthøjder

Kiphøjden på eksisterende stald er på ca. 7 meter. Ny stald: Kiphøjden på den nye stald bliver tilsvarende eksisterende stald.

Produktion og drift

Bygningsoversigt

Ejendommens erhvervsareal er på ca. 3.330 m². Heraf anvendes 1.600 m² til produktionsareal og 900 m² anvendes til gødningsopbevaring.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet opføres der en ca. 750 m² stald. Oversigt over ejendommen kan ses på figur 2. Efterfølgende tabel beskriver bygningernes anvendelse i relation til oversigtskortet.

Tabel 3: Oversigt over ejendommens bygninger:

Staldafsnit	Dyretype og gulvtype	Produktionsareal, m ²		
		8 års-drift	Nudrift	Ansøgt
Ekst. stald afsnit 1	Malkekøer, kvier og stude Sengestald med fast gulv	402	402	402
Ekst. stald	Malkekøer, kvier og stude	271	271	271

afsnit 2	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			
Ekst. stald afsnit 3	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse Alle kvæg, heste, får og geder Dybstrøelse	440	440	440
Ekst. stald afsnit 4	Kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse Alle kvæg, heste, får og geder Dybstrøelse	54	54	54
Forlænget ungdyrstald	Alle kvæg, heste, får og geder Dybstrøelse	0	0	750
G1	Eksisterende gyllebeholder	282	282	282
G2	Eksisterende gyllebeholder	595	595	595
Mødding	Dybstrøelse	35	35	35
I alt	Produktionsareal stald:	2.079	2.079	2.829

Da oplysningerne i ansøgningen omkring produktionsarealets størrelse og placering er en forudsætning for vurdering af husdyrproduktionens miljøpåvirkning, stilles der vilkår omkring produktionsarealets størrelse.

Nybyggeri

Erhvervsmæssig nødvendig

For at der kan gives tilladelse til etablering af ny ungdystald, skal stalden være erhvervsmæssig nødvendig for driften.

Ansøger skriver:

Der ønskes mere plads til dyrene for at imødekomme kommende krav til dyrevelfærd, samt plads til opdræt tyrekalve fra produktionen, der delvist sælges fra egen gårdbutik. Endelig muliggør den ekstra plads også en arbejdsletelse gennem bedre planlægning af den daglige arbejdsgang.

Kommunens vurdering

Nordfyns kommune vurderer at det ansøgte er nødvendigt for at den fortsatte drift af ejendommen kan leve op til kommende krav om pladskrav til kvæg, og dermed overholdelse af dyrevelfærdskravene på området. Derudover skal tyrekalvene fremover opfedes på ejendommen, hvilket også kræver mere plads.

Det vurderes således at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den fremtidige drift af ejendommen.

Foder og fodersystem

Det anvendte foder opbevares i eksisterende udendørs plansiloer og halmlade, samt i foderlade.

Rengøring

Malkestald og malkeudstyr rengøres dagligt.

Bivirksomhed

Der er gårdbutik samt mindre mejeri på ejendommen.

Olietanke

På ejendommen er der en dieseltank på 2500 l fra 1997. Tanken står på betongulv.

Forbrug af vand, el og olie

Der er ingen drikkevands- eller markvandingsboringer på ejendommen. Vandforsyningen er fra alment vandværk.

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 4: Forbrug af vand og el:

Produkt	Årligt forbrug før udvidelsen	Årligt forbrug efter udvidelsen
Vand	6.000 m ³	7.000 m ³
El	105.000 kWh	105.000 kWh
Olie	13.000 liter	13.000 liter

Risiko for uheld og minimering heraf

Eksisterende gyllebeholdere er fra 1989 og 1999 og er tilmeldt ordning om 10-årig beholderkontrol.

Gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet.

Da der ikke forefindes permanente pumper i forbindelse med gyllebeholderne, er risikoen lav. Ved tømning af gyllebeholderne foregår det under opsyn og med mobile pumper.

Ved læk på gyllebeholder kontaktes Alarmcentralen på 112 og evt. slamsuger og kommunen orienteres.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal Alarmcentralen kontaktes (om nødvendigt) og efterfølgende Nordfyns Kommune, tlf.: 64 82 82 82.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Jord og grundvand

Drift af en landbrugsejendom vurderes ikke som udgangspunkt til at indebære en væsentlig risiko for jord og grundvand. Der forekommer dog håndtering af olieprodukter og husdyrgødning, der potentielt kan indebære fare for både jord og grundvand. Med de opstillede vilkår til produktionen vurderer Nordfyns Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af forurening af jord og grundvand.

Spildevand

Alt rengøringsvand opsamles i gyllebeholder og skal indregnes i opbevaringskapaciteten. Spildevand i form af rengøringsvand fra malkestald føres til gyllebeholder. Afløb fra ensilageplads føres via brønd til opsamling i gyllebeholder. Vand fra vask af maskiner på vaskeplads ledes ligeledes til gylletank.

Der er ikke sanitært spildevand fra staldanlægget.

Overfladevand

Kommunen arbejder ihærdig med at sikre vandføringsevnen i vandløbene, både ved grødeskæring og i forbindelse med revisionen af vandløbsregulativer. I samme forbindelse har kommunen arbejdet sammen med Nordfyns vandløbslaug i pilotprojekter, hvor kommunen sammen med vandløbslauget, ser på oplandene til vandløbene, hvor vandet kommer fra, hvor meget der er befæstet og om der er forsinkelse på vandet.

Det vil være i modstrid med kommunens intentioner i klimahandleplanen, og arbejdet med at sikre huse og afgrøder tilstrækkelig afvanding, hvis der ikke i kommunens godkendelser indgår overvejelser om hvordan overfladevand håndteres og forsinkes.

Derfor stiller Nordfyns Kommune vilkår om, at vand fra tagflader håndteres på egen grund når der bygges nyt, alternativt skal der søges udledningstilladelse. Håndtering af vand fra tagflader kan ske ved nedsivning på overfalden, eller der kan etableres forsinkelsesbassin eller faskiner. Tilladelse hertil skal søges inden etablering.

Tagvand fra ny stald vil blive håndteret ved nedsivning på egen grund eller ført til faskine. Der vil blive taget endelig stilling hertil i forbindelse med byggeansøgning.

Der er tagrender på eksisterende driftsbygninger, hvorfra det ledes til markdræn.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold kommer fra stalden. I forbindelse med en ansøgning, er det derfor lugten herfra, der skal regnes på. Når gyllen pumpes og omrøres vil der altid være lugtafgivelse. Der forekommer ligeledes lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året.

Der sker en mindre ændring i 2 eksisterende staldafsnit, hvor der er søgt om flex-gruppe (Alle kvæg, heste, får og geder). Beregningen bygger på den dyretype, der afgiver mest lugt, så naboerne beskyttes bedst muligt. Derudover udvides med ny ungdyrstald.

Lugt fra gødningsopbevaringsanlæg eller udbringning af gylle reguleres af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Når kommunen modtager en ansøgning om udvidelser eller ændringer af et dyrehold, er der i ansøgningen lavet beregninger af, hvor langt lugten breder sig med det ansøgte dyrehold.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af

- produktionsarealet
- gulvtype
- typer af husdyr
- geografisk placering
- ventilationsforhold
- øvrige husdyrbrug indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone og indenfor 100 m fra enkeltbolig i landzonen (kumulation)

Disse faktorer indgår i lugtberegningen og ud fra forudsætningerne bliver den nødvendige geneafstand beregnet. Geneafstanden er den afstand, der minimum skal være fra lugtcentrum af staldanlægget til de tre kategorier, som der skal beregnes geneafstand til. Kravene til de forskellige typer af beboelsesområder er forskellige. Geneafstanden skal beregnes i både Miljøstyrelsens lugtmodel (beregnet i enheden OUs og kaldet

"Ny") og i "FMK-modellen" (beregnes i enheden "LEs"). Den beregning, der beskytter de omkringboende bedst mod lugtgener, skal overholdes.

Hvor meget lugt, de tre kategorier af omkringboende skal tåle, fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5: Lugtgenegrænser

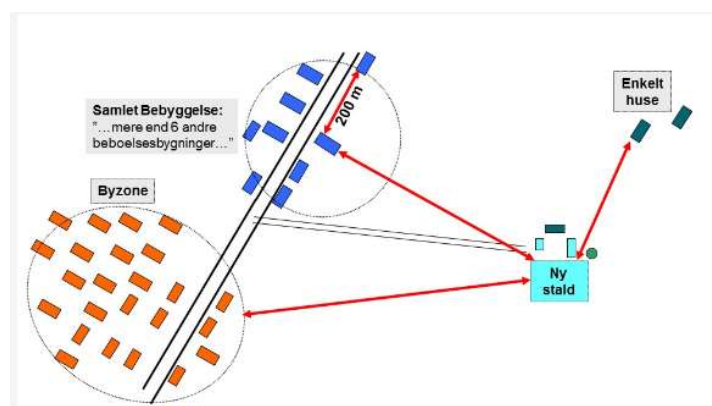
Områdetype	Vejledende geneniveau	
	"Ny"	"FMK-Modellen"
Enkeltbolig	15 OU _E /m ³	10 LE/m ³
Samlet bebyggelse	7 OU _E /m ³	3 LE/m ³
Byzone	5 OU _E /m ³	1 LE/m ³

Kommunen kan ikke stille vilkår om at lugten skal mindskes yderligere, hvis lugten overholder det tilladte.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser de beregnede lugtgenestande. Beregningerne er foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem og kan ses på bilag 4.

Kumulation

Som nævnt skal kumulation indgå i lugtberegningen, hvis der indenfor 300 m af byzonen eller samlet bebyggelse er andre husdyrbrug, eller hvis der er andre husdyrbrug indenfor 100 m af enkeltbolig i landzonen.

Figur 3. Miljøstyrelsens illustration af, hvor der måles fra og til i forhold til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzonen. Her bygges/bygges ikke ny stald, men beregnes fra den eksisterende stald.

I denne ansøgning, er der ingen andre husdyrbrug indenfor 300 meter af byzone men et andet husdyrbrug inden for 300 m af samlet bebyggelse. Der er derfor indregnet kumulation for samlet bebyggelse.

Der er ikke andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkelt bolig i landzonen. Der er derfor ikke kumulation i forhold til disse ejendomme. Om der er indregnet kumulation eller ej, fremgår af beregningen. Den kan ses på bilag 4.

Lugtberegning

Lugt skal beregnes fra lugtcentrum af staldanlægget og til nærmeste enkeltbolig i landzonen, samlet bebyggelse og byzonen. Resultatet fremgår af tabel 6. Ejendomme, der er registreret med landbrugspligt, eller er ejet af driftsherre, indgår ikke i lugtgeneregninger.

Tabel 6: Lugtgenegrænse og fysisk afstand fra lugtcentrum til omkringboende

Lugt	Krav til afstand	Aktuel afstand fra lugtcentrum	Er kravet overholdt
Enkelt bolig i landzonen, Stormarken 46	77 m	171 m	Ja
Enkelt bolig i landzonen, Stormarken 61	77 m	178 m	Ja
Samlet bebyggelse, Ørritslevvej 16	158 m	1.548 m	Ja
Byzone, Veflinge by	244 m	1.878 m	Ja

Som det fremgår ligger ingen ejendomme inden for de beregnede geneafstande. Nordfyns Kommune vurderer at lovens beskyttelsesniveau for lugt er overholdt.

Konklusion på lugt til omgivelserne

Lugtgenekravene er overholdt til både nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Kravene til lugtgenegrænsen til alle 3 kategorier af omkringboende opfylder dermed lovens krav.

Nordfyns Kommune stiller vilkår om produktionsarealets størrelse, dyretypen og staldindretningen. Kommunen stiller ligeledes vilkår om, at hvis kommunen vurderer, at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en akkrediteret undersøgelse af relevante lugtkilder. Hvis undersøgelsen viser, at lugtgenegrænserne ikke er overholdt, skal virksomheden for egen regning etablere tiltag således, at lugten overholder lugtgenegrænserne. Lugtundersøgelse kan maksimalt kræves én gang om året.

Støj

De væsentligste støjklager vurderes at være transporter til og fra husdyrbruget med gylle, foder og dyr, afhentning af mælk, samt af- og pålæsning af dyr og foder og foderblanding. Derudover støj i forbindelse med malkning.

Der vil være periodisk støj fra omrøring og pumpning af gylle. Dertil kommer kortvarig støj fra kørsel med vare- og lastbiler samt traktorkørsel m.v. til og fra bedriften.

Det ansøgte vurderes ikke at give væsentlige støjgener for omgivelserne grundet staldanlæggets placering i forhold til de omkringboende.

Der stilles vilkår om at Miljøstyrelsens støjgrænser overholdes:

Tabel 7: Støjgrænser

Mandag-fredag	Alle dage	Alle dage	Alle dage
kl. 7-18 (8 timer)	kl. 18-22 (1 time)	kl. 22-7	kl. 22-7
Lørdag	Lørdag	(½ time)	Maksimalværdi
kl. 7-14 (7 timer)	kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdage		

	kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Hvis tilsynsmyndigheden (Kommunen) vurderer, at eventuelle klager over støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden gennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Er støjkravene ikke overholdt skal virksomheden etablere tiltag til reduktion af støj, så støjkravene er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.

Rystelser

Det fremgår af "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, fra 1997 – Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksterne miljø", at der erfaringsmæssigt er vibrationsproblemer med:

- vibratorer
- stansmaskiner
- presser eller maskinsakse
- trykkermaskiner
- store langsomtgående dieselmotorer (skibsmotorer)
- shredder-anlæg til skrotbehandling og
- vaskerimaskiner.

Det fremgår ligeledes, at der kun undtagelsesvis kan konstateres generende vibrationer i bygninger, som er længere væk end nogle få hundrede meter fra vibrationskilden, oftest har det drejet sig om afstande under 50 m.

Støv

Støv kan forekomme i forbindelse med kørsel i tørre perioder og i forbindelse med håndtering af foder. Foderet håndteres i lukkede systemer. Med ejendommens placering ca. 150 meter til nærmeste nabo og med god beplantning omkring staldanlægget, vurderes hverken håndtering af foder eller støv i forbindelse med transport til og fra ejendommen, at give anledning til støvgener for de omkringboende.

Skadedyr (f.eks. rotter, mus og fluer)

Der skal foretages en effektiv skadedyrsbekæmpelse. Forebyggelse skal ske gennem daglig oprydning af foderrester, sække mv. samt ved renholdelse af stier, gangarealer og foderrum. Konstateres skadedyr skal retningslinjerne for bekæmpelse jf. Århus Universitet følges.

Transport

Der vil ske transport i forbindelse med afhentning af mælk, foder-, gødnings- og brændstoff levering, samt afhentning af dyr og afhentning af døde dyr samt afhentning af rågylle. Derudover kørsel i forbindelse med udbringning af gylle.

I forbindelse med udvidelsen forøges antallet af leveringer af varer ikke, men der vil blive flere transporter i forbindelse med levering af foder. Der vil ske flere transporter i forbindelse med frakørsel af dybstrøelse og tilkørsel af afgasset biomasse.

Tabel 8: Oversigt over kørsler til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal læs pr. år	Periode	

	Før	Efter	Tidspunkt	Hyppighed
Foder	12	18	Dagtimerne	Efter behov
Døde dyr	12	12	Dagtimerne	Efter behov
Brændstorf og handelsgødning Lastbil	4	4	Dagtimerne	Ca, 1 gang hver 3. måned
Mælkeafhentning	180	180	Bestemmer mejeriet	Hver anden dag.
Udkørsel af dybstrøelse traktor	70	0	Dagtimerne	Februar-April August-september
Afhentning af dyr til slagt	12	12	Dagtimerne	Hver måned
Gylleudbringning traktor	120	240	Dagtimerne	Februar-April August-september
Rågylle til biogas	0	100	Dagtimerne	Variere, op til 1-2 gange pr. dag.
Afhentning dybstrøelse til biogas	0	12-24	Dagtimerne	1-2 gange pr. måned
I alt	410	590		

Afhentningen af husdyrgødning til udbringning sker om foråret og forventes at ske i perioden fra april til juni.

Gylleafhentningen søges planlagt til at være så effektiv som mulig.

Samlet set vil der blive ca. 30 % flere transporter pr. år, svarende til 1 transport yderligere hver anden dag. Ejendommens placering og egen adgangsvej gør, at antallet af transporter ikke vurderes at påvirke omgivelserne væsentligt.

Lys

Der vil være belysning i og omkring staldene i aften- og nattetimerne af hensyn til sikker ko- og mandskabs- trafik.

Stalden vender væk fra nabobeboelser og der vurderes ikke at være lysgener for omgivelserne.

Uhygiejniske forhold

Ejendommen skal renholdes både indenfor og udenfor, så uhygiejniske forhold undgås. Håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, foderrester og lign. skal foregå, så spild undgås. Eventuelt spild skal opsamles med det samme.

Affald skal håndteres hygiejnisk, og opbevares og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ.

Affald

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA inden for et døgn efter tilmelding i henhold til gældende regler. De opbevares hygiejnisk på fast underlag enten overdækket med kadaverkappe. Døde dyr skal bortskaffes til akkrediteret virksomhed. Håndtering og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af lovgivningen. Dokumentationen for håndtering og bortskaffelse af døde dyr skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Andet affald

Affald skal opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Tabel 9 viser de affaldstyper der forekommer i forbindelse med produktionen, opbevaring af affaldet og hvordan det bortskaffes.

Tabel 9: affaldstyper

Affaldstype	Opbevaringssted	Årlige mængder	Bortskaffelse	EAK-kode
Bekæmpelsesmidler	I aflåst rum	10-20 kg	Alle dunke tømmes og bortskaffes som restaffald	02.01.08
Spraydåser	Stald	1-2 kg	Kommunal modtagestation /genbrugsplads	16.05.04
Olie og rædstoffiltre	Maskinhus	Ca. 2 kg	Oliefiltre på genbrugsplads Spildolie til godkendt modtager	
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Ca. 20 kg	Afleveres hvor nyt købes	16.06.01
Medicinrester	I original emballage og samlet i speciel container	Begrænset mængde	Dyrlægen	18.02.05
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder	Begrænset mængde	Dyrlægen	18.02.05
Tom emballage (papir/pap)	Container	Ca. 500 kg	Vognmand	15.01.01
Tom emballage (plast)	Container	Ca. 500 kg	Vognmand	15.01.02
Lysstofrør og el-spærepærer	Container	Ca. 200 kg	Kommunal genbrugsplads	20.01.21
Overdækningsplast og tomme sække af plast	Container	Ca. 350 kg	Vognmand	02.01.04
Jern og stål	Samleplads	Ca. 50-100 kg	Jernhandler	17.04.05
Metalemballage	Container		Jernhandler	15.01.04
Døde dyr	Ved plansilo	Ca. 2 t	Daka	02.01.10

Der stilles vilkår om at affald opbevares korrekt og bortskaffes efter Nordfyns Kommunes affaldsregulativ. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Gødningsproduktion og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Husdyrgødning forekommer på flydende form, der går til gyllesystem, samt som dybstrøelse.

Opbevaring af husdyrgødning

Der er 2 gyllebeholdere på ejendommen på 1.150 m³ med et overfladeareal på 282 m², og på 2.490 m³ med et overfladeareal på 595 m².

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10 stk. 2 er der krav om en opbevaringskapacitet på 9 måneder, med mindre der foreligger skriftlig aftale om at husdyrgødningen opbevares på anden ejendom. Skriftlige opbevaringsaftaler skal have en varighed på mindst 5 år.

Nordfyns Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der skal foreligge dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet eller alternativt er skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning på anden ejendom. Dokumentationen skal fremvises i forbindelse med tilsyn.

Der stilles vilkår om et maksimalt areal på 877 m² for opbevaringslageret.

Påfyldning af gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles.

Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen. Der stilles vilkår om ovenstående.

Ammoniakemission fra staldanlæg til naturområder

Der sker en fordampning af ammoniak fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg. Denne fordampning påvirker de omkringliggende naturområder. Naturområderne er opdelt i 3 kategorier alt efter, hvor sårbare og værdifulde områderne er. Inddelingen er lovbestemt. Beregningen af ammoniakfordampningen skal foretages i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsprogram. Programmet beregner totaldeposition og merdeposition.

- Totaldeposition er det samlede anlægs påvirkning af naturområdet. Beregningen foretages til det mest kritiske punkt i naturområdet. Den beregnede totaldeposition er ikke inklusiv baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 12.6 kg N pr. ha pr. år jf. Århus Universitets – Institut for Miljøvidenskab.
- Mer-depositionen er forskellen mellem ammoniakpåvirkningen af naturområdet i den eksisterende drift i forhold til den ansøgte drift.

Kravene til totaldeposition og merdeposition fremgår af lovgivningen.

Påvirkning af naturområder

Udvidelsen af dyreholdet bevirker en ammoniakfordampning fra stald og lager på samlet 2.398 kg N pr. år.

Omkring ejendommen ligger flere naturområder. Nordfyns Kommune har vurderet hvilke naturområder, der skal beregnes fordampning til. På bilag 2 kan placeringen af kategori 1 og 2-naturområderne ses og på bilag 3 kan kategori 3-naturområderne ses. Beregning af ammoniakbelastningen af naturområderne er foretaget i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem. Resultatet fremgår af tabel 10.

Tabel 10: Ammoniakdeposition til naturområder. Numrene i første kolonne refererer til naturområdets nummer på bilag 2 og 3.

Nr. på bilag 2	Naturområde	Totaldeposition, kg N/år	Merposition, kg N/år
1	Kategori 1 – Natura 2000, habitatnatur mose A-målsat 10 km mod nord	0,0	0,0
2	Kategori 2 – § 3 overdrev, ikke målsat 5,6 km mod vest	0,0	0,0
3	Kategori 3 – § 3 sø, ikke målsat 440 m mod syd	0,1	0,0
4	Kategori 3 – § 3 D-målsat mose 840 m mod sydøst	0,1	0,0
5	Kategori 3 – § 3 D-målsat moser 1,5 km mod vest	0,1	0,0
6	Kategori 3 – § 3 D-målsat mose 760 m mod nordvest	0,2	0,1
7	Kategori 3 – § 3 D-målsat mose 740 m mod sydøst	0,0	0,0
8	Kategori 3 – Fredskov, 910 m mod sydøst	0,1	0,0

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste naturområde, der er beskyttet efter § 7, stk. 1 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., ligger ca. 10 km nord for ejendommen ved Lisbjerg mose. Jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 2225 af 27. november 2021 er beskyttelsesniveauet for disse områder afhængig af antal andre husdyrbrug inden for en afstand af naturområdet og disse husdyrbrugs størrelser (kumulation).

Der skal stilles skrappe krav til depositionen, hvis der er kumulation fra andre ejendomme jf. samme bekendtgørelse. Er der flere ejendomme der bidrager til ammoniak til samme naturpunkt er kravene til deposition 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen på naturområdet er 0,0 kg N pr. år. Der er derfor ikke regnet på, om der er kumulation eller ej, da kravet under alle omstændigheder er overholdt med det ansøgte.

Natura-2000

Nærmeste Natura-2000 område ligger 9,6 km nord for bedriften. Der er således ca. 9,6 km til den nærmeste grænse ind til Natura-2000 området. Der sker ingen belastning på Natura2000 området.

Med det ansøgte vil naturtyper, der er udpegningsgrundlag for Natura-2000 områder således ikke blive merbelastet. Det vurderes således, at det ansøgte anlæg hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt herunder skade området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Områderne er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og naturtyperne, der er omfattet, er højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Til kategori 2-natur må totaldepositionen

maksimalt være 1,0 kg N pr. ha pr. år. Det nærmeste kategori 2-natur-område er beliggende 5,6 km vest for ejendommen. Området er et overdrev. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at totaldepositionen til området er 0,0 kg N pr. ha pr. år. Krav til totaldeposition er overholdt.

§ 7 natur

Der er ikke noget natur omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7, som med det ansøgte bliver merbelastet.

Kategori 3-natur

Jf. ovenstående bekendtgørelse er beskyttelsesniveauet for områder med kategori 3-natur således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år.

A-målsatte områder er naturområder af international eller national betydning (A-målsat i Fyns Amts regionplan 2005-). Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypens karakteristiske dyre- og plantearter, herunder for meget sjældne arter internationalt, nationalt og regionalt set. Områderne har højeste prioritet.

Nærmeste A-målsatte område er et moseområde beliggende 2,6 km sydøst for ejendommen.

Der er ikke fundet bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

B-målsatte områder er naturområder af national og regional betydning. Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypens karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark. Områderne har høj prioritet.

Der ligger ingen B-målsatte områder i nærheden af ejendommen.

C-målsatte områder er naturområder af regional betydning. Områderne skal være levesteder og spredningskorridor for naturtypens karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter. Områderne har ikke høj prioritet. Der er flere C-målsatte områder syd og øst for ejendommen. Områderne er moser. Der er ikke fundet bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Der er ingen C-målsatte naturområder i nærheden

D-målsatte områder er naturområder af regional eller lokal betydning. Områderne skal være egnede som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypens almindelige dyre- og plantearter. Områderne er ikke prioriteret. Der er et enkelt D-målsat område syd for ejendommen. Området er et overdrev. Der er ikke fundet bilag IV-arter, rødlistede eller fredede arter.

Der sker en merdeposition af et enkelt af naturområderne, et moseområde, ca. 760 m nordvest for ejendommen. Merdepositionen udgør 0,1 kgN/ha/år.

Til denne type naturområder er der fastsat en tålegrænse. Tålegrænsen er fastsat af UN-ECE (Unitet Nations Economic Cooperation Europe) i 2004 og på baggrund af besigtigelser af området i 2013, vurderes området at være et kalkrigt moseområde med en tålegrænse på 15-25 kgN/ha pr. år.

Baggrundsbelastningen i området er vurderet til 11,5 kg N pr. ha pr. år jf. Århus Universitets – Institut for Miljøvidenskab. Kommunen har fysisk besigtiget naturområderne. Med en baggrundsbelastning på 11,5 kg, bliver den samlede maksimale belastning på 11,6 kg N pr. år for området. Tålegrænsen vurderes at være overholdt til naturområdet

Fredskov/Potentiel ammoniakfølsom skov

Potentiel ammoniakfølsom skov skal dække over et areal på mere end ½ ha og være mere end 20 meter bredt samt bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer. For at en skov kan kategoriseres som værende ammoniakfølsom skal den enten være mi-

nimum ca. 200 år gammel, så der er tale om gammel "skovjordbund", eller der skal være forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. Kravene til skoven er en maksimal merdeposition på 1 kg pr. ha pr. år.

Jf. beregninger i husdyrgodkendelse.dk er merdepositionen på 0,0 kg N pr. ha pr. år til det nærmeste beliggende skovområde, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov.

Da merdepositionen under alle omstændigheder er overholdt, har Nordfyns Kommune ikke taget stilling til, om skoven er ammoniakfølsom eller ej.

Nordfyns Kommune vurderer derfor at lovens krav til ammoniakdeposition er overholdt.

§ 3 søer

Der ligger en enkelt sø omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 i nærområdet omkring ejendommen.

Den nærmest beliggende sø er medtaget i ovenstående tabel.

De øvrige omkringliggende søer er ikke medtaget i ovenstående tabel, da kravene til ammoniakdeposition er overholdt til den nærmeste sø, som også vurderes at være den sø, der er placeres mest kritisk i forhold til ammoniakbelastning.

Søen er besigtiget i 2013.

Med det ansøgte vil merdepositionen med ammoniak på søerne være 0,0 kg N/ha/år.

Der må ikke ske tilstandsændringer af naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøstyrelsen skriver i den digitale vejledning at: "... en merbelastning på mindre end 1 kg

ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke udgør et væsentligt merbidrag, og derfor ikke kan medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Dette fordi merbelastningen i denne situation er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte dermed har nogen effekt på området."

Endvidere skriver Danmarks Miljøundersøgelser på deres hjemmeside: "For søer og vandløb

spiller afsætning fra luften en ringe rolle; primært fordi søer og vandløb ofte har en lille overflade, og fordi de modtager betydelige mængder kvælstof fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb. For enkelte danske søer kan bidraget fra luften dog være et problem. Det gælder naturligt næringsfattige søer som er omgivet af skov og næringsfattige jorder, fx i området syd for Silkeborg og Esrum Sø i Nordsjælland."

På baggrund af ovenstående vurdering fra DMU, vurderes det at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår mht. ammoniakdepositionen på de omkringliggende søer.

Bilag IV-arter

Der bliver flere og flere registreringer af Odder på Fyn. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træer eller under buske.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige minimal færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Nordfyns Kommune vurderer, at der derudover kan forekomme forskellige arter af flagermus (herunder Dværgflagermus, Brun flagermus og Sydflagermus), Markfirben, Springfrø, Spidssnudet frø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn. Brun Flagermus, Dværgflagermus og Sydflagermus er alle almindelige på Fyn og er ikke truet.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skove. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder. Det kan være heder, klitter, overdrev, råstofgrave og på vej- eller jernbaneskrånninger, som ofte enten er beskyttede naturtyper eller som ikke er i landbrugsmæssigt drift. Arten anvender linjeformede terrænelementer som levende hegn og stængærder som spredningskorridorer.

Springfrø yngler i vandhuller af vedvarende eller tidvis karakter. Rasteområder er under sten, træstød, gnavergange og under løv i primært løvskove eller eks. i eng- og overdrevsområder.

Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændige lysåbne vandhuller. Rasteområder findes især i fugtige områder nær ynglestederne.

Stor vandsalamander overvintrer på land gravet ned i jordbunden eller under sten, træstammer og lignende. De yngler i både store søer som små vandhuller. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintningssted for blandt andet området bilag IV-arter.

Det, som kan skade flagermusenes yngle og rasteområder er, hvis gamle hule træer fældes eller hulrum i bygninger lukkes. For markfirbenet er det vigtigt, at stængærder, markhegn og markskel samt solbeskinnede skrænter ikke fjernes. For Stor vandsalamander gælder, at vandhuller der opfyldes eller drænes, opdyrkning af arealer nær vandhuller og øget næringsstofførsel vil kunne beskadige dens yngle- og rasteområder. Frøerne er bl.a. afhængige af, at vandhuller ikke opfyldes eller drænes, at vandhulsnære arealer ikke opdyrkes og at lav vegetation nær vandhullerne ikke fjernes.

Samlet vurdering af påvirkningen af natur

Med det ansøgte projekt vil der ikke blive fjernet eller ændret på biotoper, som kan være yngle- eller rasteområder for de omtalte arter. I de ovenstående afsnit er det vurderet, at ingen af de omliggende naturområder vil blive påvirket med ammoniak fra anlægget i en sådan grad, at der skal stilles skærpede vilkår.

Det vurderes således, at der med det ansøgte ikke er risiko for at skade raste- eller yngleområder for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer samlet set, at udvidelsen af produktionen overholder gældende lovgivning for ammoniakemission. Vurderingen og beregningen i forbindelse med ammoniakemissionen er foretaget på baggrund af det ansøgte produktionsareal, dyretypen, staldindretning, anvendte gulvtyper og miljøtiltag. Der er stillet vilkår omkring produktionsarealets størrelse inden for de ansøgte bygninger, dyretypen, staldindretningen, anvendte gulvtype(r) og anvendelse af miljøteknologier.

Bedste tilgængelige teknik og ressourceforbrug:

Fastsættelse af emissionsgrænseværdi

En ansøgning med en ammoniakemission på mere end 750 kgNH³-N pr. år skal leve op til "Bedst tilgængelige teknik" (BAT) for ammoniakemission. Nordfyns Kommune skal vurdere om det ansøgte lever op til BAT, dog under hensyn til proportionalitetsprincippet som betyder at teknikkens pris, skal holdes op mod effekten af teknikken. Kommunen kan ikke stille krav til valg af teknik, men når ansøger har valgt en teknik, kan kommunen stille vilkår til teknikkens effekt, drift og funktion samt dokumentation.

Både kravet til BAT-ammoniakemission og den faktiske emission er beregnet i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem efter godkendelsesbekendtgørelsens krav i bilag 3. Beregningen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11: Beregning af emissionsgrænseværdien opnåelig ved anvendelse af BAT.

Stald	Areal m ²	Maks tilladt ammoniakemission pr. m ²	Total tilladt ammoniakemission, ialt	Faktisk ammoniakemission pr. m ²	Faktisk ammoniakemission, ialt
Ekst. stald afsnit 1	402	1,68	675,4	1,68	675,4
Ekst. stald afsnit 2	271	1,16	314,4	1,16	314,4
Ekst. stald afsnit 3	440	0,84	369,6	0,84	369,6
Ekst. stald afsnit 4	54	0,84	45,4	0,84	45,4
Forlænget ungdyrstald	750	0,84	630	0,84	630
Ialt	1.917				2.034,8

Staldanlæggets emissionsgrænseværdi er således 2.035 kgNH³-N pr. år.

Emissionsgrænseværdien for opbevaringsanlæg fremgår af tabel 12.

Tabel 12: Ammoniakemission opbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Areal m ²	Maks tilladt ammoniakemission pr. m ²	Total ammoniakemission, i alt	Faktisk ammoniakemission pr. m ²	Faktisk ammoniakemission i alt
Gylletank 1	282	0,4	112,8	0,4	112,8
Gylletank 2	595	0,4	237,8	0,4	237,8

Oplag af dybstrøelse	35	0,36	12,6	12,6	12,6
I alt			363,3		363,3

Det samlede krav til ammoniakfordampning er 2.398 kgNH³-N pr. år.

Ammoniakemissionen kommer fra både staldanlægget og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Emissionen afhænger af dyretypen, staldindretning, gulvtypen og anvendelse af overdækning på gyllebeholdere.

Der etableres dybstrøelse i ny stald, hvilket lever op til BAT krav for nye stalde. Der anvendes ligeledes flydelag på gyllebeholderne som også er en anerkendt teknik til reduktion af ammoniakfordampningen fra gyllebeholdere.

Nordfyns Kommune vurderer at der er anvendt bedst tilgængelig teknik til reduktion af ammoniakemissionen fra det ansøgte husdyrbrug.

Godt Landmandsskab

Ved gennemgang af EU's referencedokument skal følgende anføres som BAT for godt landmandsskab:

Følgende kan nævnes i relation til management og egenkontrol

- Der laves løbende foderplaner der med næringsstofindhold der er tilpasset dyrenes behov.
- Det indebærer anvendelse af primært eget produceret grovfoder, der tilsættes tilskudsfodermidler til den pågældende dyregruppes aktuelle fysiologiske behov
- Der er daglig fokus på at foderblanding og udfodring teknisk forløber så optimalt som muligt.
- Eventuelle u hensigtsmæssigheder bliver der rettet op på med det samme
- Dyr vil alene færdes og være opstaldet på de angivne produktionsarealer.
- Husdyrgødning fra produktionen håndteres i obligatorisk gødningsregnskab og der udarbejdes foderplan efter gældende normer. Udbringning af husdyrgødning søges afviklet på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer.
- Vand- og elforbruget løbende med henblik på lokalisering af eventuelle opståede fejl, samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der vil blive fulgt op på eventuelle afvigelser. Endvidere kontrolleres de tekniske installationer og hjælpemidler løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
- Al håndtering af gylle og afgasset biomasse overvåges. Al afgasset biomasse suges med overvåget traktorpumpe fra gyllebeholder til gyllevogn i forbindelse med udbringning.
- Management og egenkontrol dokumenteres desuden gennem egenkontrolprogrammet "Arlagården".
- Der vil være fokus på at ejendommens ude-arealer generelt er ryddelige og rengjorte for foder- og gødningsrester
- På gyllebeholdere etableres og vedligeholdes naturligt flydelag efter Miljøstyrelsens retningslinier
- Gyllebeholdere kontrolleres i henhold til lovpligtig beholderkontrolordning, og kontrolleres løbende for stabilitet.

Nordfyns Kommune vurderer, at der anvendes BAT for godt landmandsskab med ovenstående drift.

Staldindretning

BAT for staldindretning kan opfyldes ved f.eks.:

- Gylleforsuring/svovlsyrebehandling af gyllen

Eksisterende stalde

Der sker ingen ændringer i de eksisterende stalde, og de lever dermed op til BAT-krav.

Ny ungdyrstald

Stalden etableres med dybstrøelse og lever dermed op til BAT.

Gylleforsuring

Gylleforsuring anses som BAT i kvægstalde.

Et anlæg vurderes at koste i omegnen af 1.000.000 kr. Dertil kommer udgifter til svovlsyre og el. Der er ikke sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed over for syrepåvirkningen på længere sigt. Desuden er det ikke helt ligetil at etablere forsuring i den eksisterende kvægstald. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg særdeles stort (forsøg viser minimumsforbrug på 20.000 kWh/år).

Det har derfor været ansøgers ønske, at opfylde de gældende krav på anden vis.

Vandbesparende foranstaltninger

BAT for besparelse på vand kan opnås ved at

- anvende drikkekopper/trug
- følge vandforbruget gennem måling af forbruget og
- føre dagligt tilsyn med vandforsyningen for lækager og øvrigt vandspild
- Genbruge uforurennet regnvand som vaskevand

Der er oplyst et vandforbrug på 6.000 m³ pr. år. En ko drikker ca. 120 liter vand i døgnet. Derudover bruges der vand til forkøling af mælken. Med det ansøgte dyrehold vurderes vandforbruget at være fornuftigt.

Nordfyns Kommune vurderer at der er taget de nødvendige forholdsregler for at begrænse vandforbruget. Skader skal repareres så hurtigt som muligt. Der stilles ligeledes vilkår om at vandforbruget registreres og følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for vandforbruget skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Hvis vandforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af vandforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger.

Energibesparende foranstaltninger

BAT for besparelse på strøm kan opnås ved at:

- Anvende højeffektive ventilationssystemer eller naturlig ventilation, hvor muligt
- Optimere ventilationssystemet i hver stald samt undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer
- Anvende isolerede stalde til dyr med behov for varme
- Bruge lavenergi belysning
- Anvende varmevekslere
- Anvende jordvarmeanlæg
- Følge energiforbruget så defekter kan identificeres (ej med i EU's BAT afgørelse)

Energiforbruget stammer primært fra drift af malkeanlæg og mælkekøling, samt belysning og drift af fodringsanlæg og andre tekniske anlæg, som f.eks. kompressor, småmaskiner og gyllepumpning.

Lyset er tændt efter behov. Der er oplyst et strømforbrug på 105.000 kWh pr. år. Nordfyns Kommune vurderer, at strømforbruget ligger inden for normforbruget i forhold til en gennemsnitlig besætning af den størrelse og med de svingninger der kan forekomme fra år til år.

Strømforbruget skal registreres og følges minimum 1 gang årligt. Dokumentation for strømforbruget og kvitteringer for indkøb af lavenergi lysstofrør skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Nordfyns Kommune vurderer at der er foretaget de nødvendige forholdsregler for at begrænse strømforbruget med de stillede vilkår.

Hvis strømforbruget overstiger normforbruget væsentligt, skal der udarbejdes handlingsplaner for nedbringelse af strømforbruget. Handlingsplanerne skal udføres og revideres om nødvendigt. Handlingsplaner skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende inden for en frist på 4 uger.

Reducerer mængden af spildevand

Det er BAT at reducere mængden af spildevand. Det kan gøres ved at kombinere nedenstående teknikker:

- Holde forurenede områder så små som muligt
- Minimere vandforbruget – anvende højtryksrensere
- Adskil uforurenede regnvand fra spildevandsstrømme, der skal renses
- Lede spildevand til gyllebeholder
- Rens spildevandet
- Udbring let forurenede spildevand på landbrugsarealer via sprinklersystem

Det er ikke proportionelt at adskille spildevand yderligere i forhold til, hvad der er på ejendommen i dag og det er heller ikke proportionelt at rense spildevandet eller opsamle og udbringe eventuelt let forurenede spildevand på landbrugsarealer.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

BAT for gødningsopbevaring kan opfyldes ved:

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderen er overdækket med fast overdækning, telt, eller flydelag
- Anvendelse af gylleforsuring
- Have tilstrækkelig opbevaringskapacitet
- Installerer et lækage-detektionssystem (kan kun anvendes på nye beholdere)
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

De eksisterende beholdere er stabile beholdere, der er tilmeldt 10-årig beholderkontrol. Beholderne er altid forsynet med flydelag.

Nordfyns Kommune vurderer, at med de opstillede vilkår til opbevaring af husdyrgødning lever produktionen op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Opbevaring af døde dyr

Det er BAT for opbevaring af døde dyr at:

- opbevarer dem på en måde, der reducerer eller forhindrer emissioner.

Døde dyr opbevares på fast plads og med overdækning i form af kadaverkappe.

Nordfyns Kommune vurderer at der anvendes BAT for opbevaring af døde dyr når døde dyr opbevares som beskrevet. Opbevaringen af døde dyr er omfattet af generel lovgivning og Nordfyns Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Konklusion på BAT og ressourceforbrug

Med de nævnte tiltag ligger produktionens emission af ammoniak på 2.398 kg N/år. BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak er dermed opfyldt.

Nordfyns kommune vurderer samlet set, at der er redegjort for bedst tilgængelig teknologi i husdyrproduktionen og at redegørelsen og anvendelsen af BAT for husdyrproduktionen lever op til husdyrlovens krav. Kravet til BAT er opfyldt gennem valg af gulvtype.

Der anvendes BAT-standard for alle stalde og gødningslagre. Desuden reduceres og følges energiforbrug i overensstemmelse med forskrifterne i BREF-referencedokumentet. Der stilles vilkår til ovenstående.

Nordfyns Kommune vurderer at krav til ammoniakemission er opfyldt. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger på det ansøgte produktionsareal, dyretypen samt staldsystemet.

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen er omfattet af § 16b. Det betyder at ansøgningen skal indeholde en miljøkonsekvensrapport jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 2. Rapporten er vedlagt som bilag 3.

Nordfyns Kommune vurderer at miljøkonsekvensrapporten opfylder lovens krav og er udarbejdet af tilstrækkeligt kvalificerede og kompetente eksperter.

0-alternativet og alternative muligheder

0-alternativet vil være at fortsætte den eksisterende produktion, som ejendommen på nuværende tidspunkt er godkendt til.

Da der jf. Lov om hold af malkekvæg er krav til pladsforhold, er der behov for yderligere staldareal. Ligeledes er det ikke længere tilladt at aflive tyrekalve, som fremover for størstedelens vedkommende vil blive opfedet på ejendommen, hvorfor der også skal være staldareal til dem. På den baggrund er 0-alternativet reelt ikke en mulighed.

Ændringer i ejerforhold

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Nordfyns Kommune senest 8 dage efter ændringen. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ophør af produktionen

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden.

Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles vilkår om ovenstående.

Når Kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen.

Kommunens samlede vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår for driften af anlægget, ikke vil forekomme væsentlige gener for de omboende og at ammoniakemissionen fra anlægget, ikke vil forringe området naturværdier.

Det vurderes, at med udgangspunkt i husdyrlovens beskyttelsesniveau, vil driften af anlægget, på grund af afstanden samt anvendelsen af BAT, ikke indebære en forringelse af lokale og nationale naturværdier samt internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

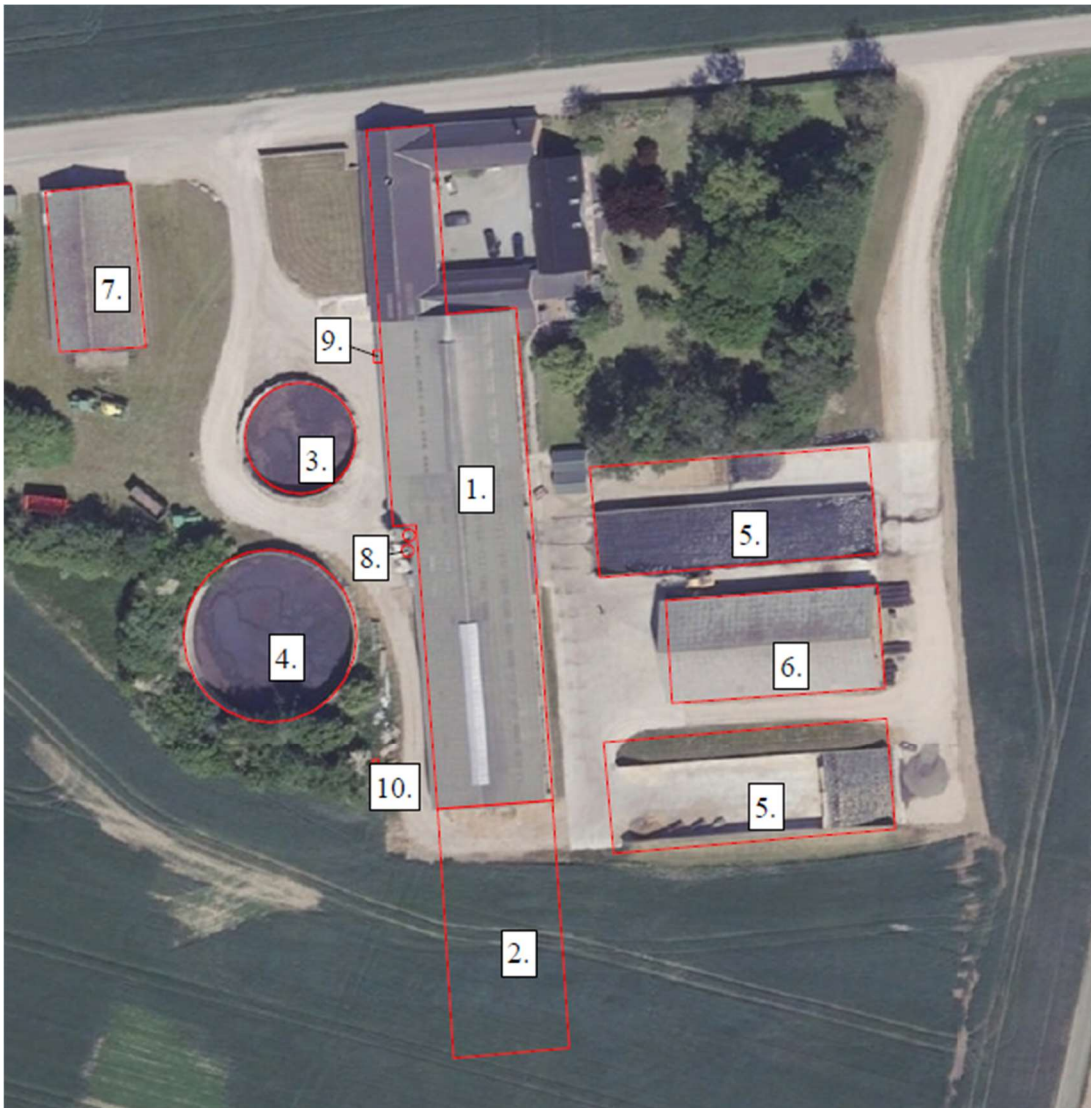
Litteratur

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27. november 2021.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 2243 af 29. november 2021.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10. december 2015.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 926 af 27. juni 2016.
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994), udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Faglig rapport vedrørende ny lugtvejledning for husdyrbrug. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Kommuneplan 2017-2029.
- BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion.
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1519 af 29. juni 2021.
- Teknisk notat om ammoniakværktøj. Af Camilla Geels et al. Danmarks Miljøundersøgelser, december 2006.
- Vejledning om miljøregulering af husdyrbrug, Miljøstyrelsens digitale vejledning.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT-ammoniak), 2011, Miljøstyrelsen
- Miljøstyrelsens teknologiblade
- WWW2.dmu.dk. Deposition af kvælstof fra 2015.
- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 3. Harmoniserede tålegrænser.

- Skov og Naturstyrelsen. Opdatering af ammoniakmanualen af 15. december 2005. Bilag 1. Baggrundsbelastning.
- Danmarks Naturdata. WWW.miljoportal.dk.
- Landbrugets Byggeblad. nr. 95.03-03. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Revideret den 28. oktober 2009.
- www.mst.dk
- WWW.Naturstyrelsen.dk
- Natura 2000 basisanalyse for Habitatområde EF-fuglebeskyttelsesområde Odense Fjord
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 240 af 13. marts 2019.
- Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde. Af 8. juni 2015. Miljøministeriet.

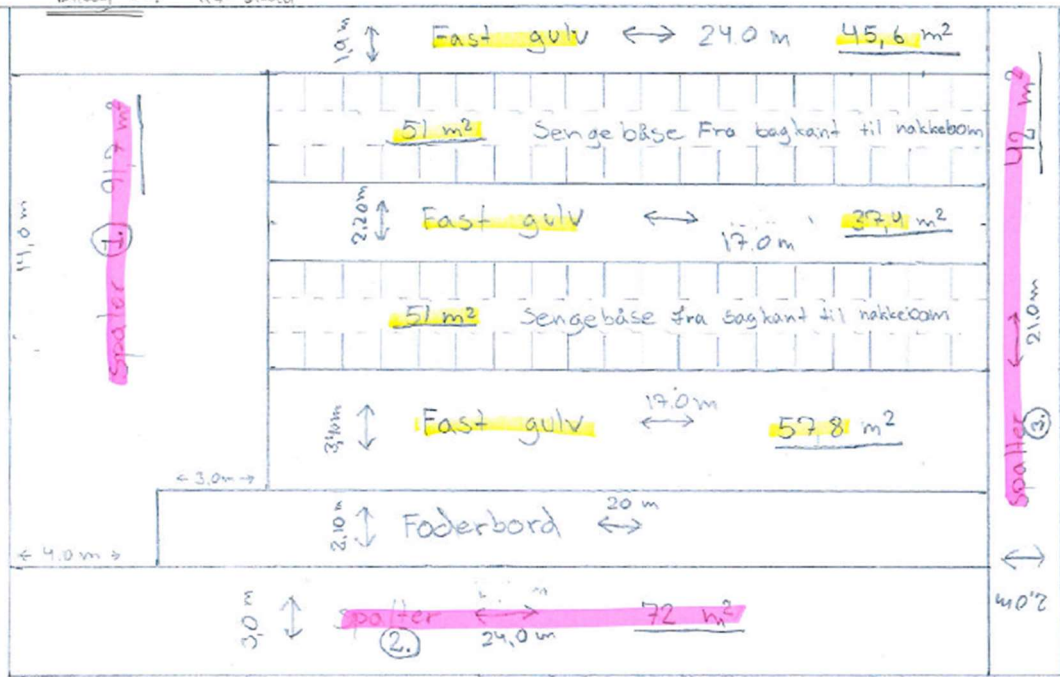
Bilag 1. Staldtegninger med produktionsarealer

Situationsplan februar 2022

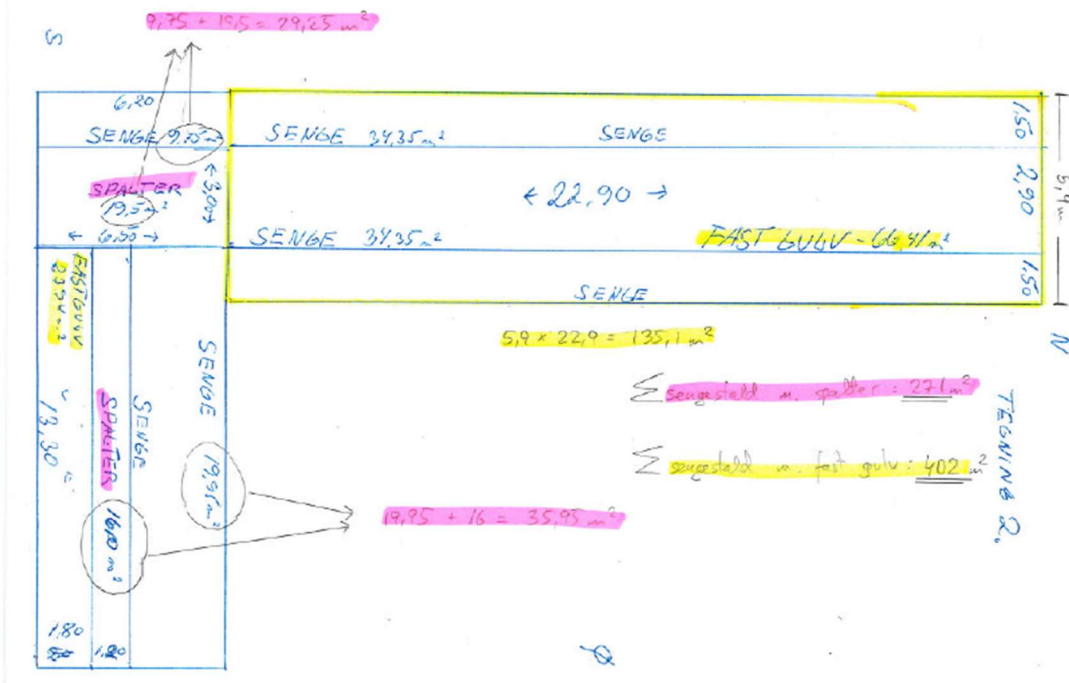
- 1. Eksisterende stald
- 2. Forlænget ungdyrstald
- 3. Gyllebeholder I
- 4. Gyllebeholder II
- 5. Eksisterende siloanlæg
- 6. Halmfade
- 7. Maskinhus
- 8. Fodersiloer
- 9. Afhentningsstuds rågylle
- 10. Døde dyr

Bilag 2. Kø-stald

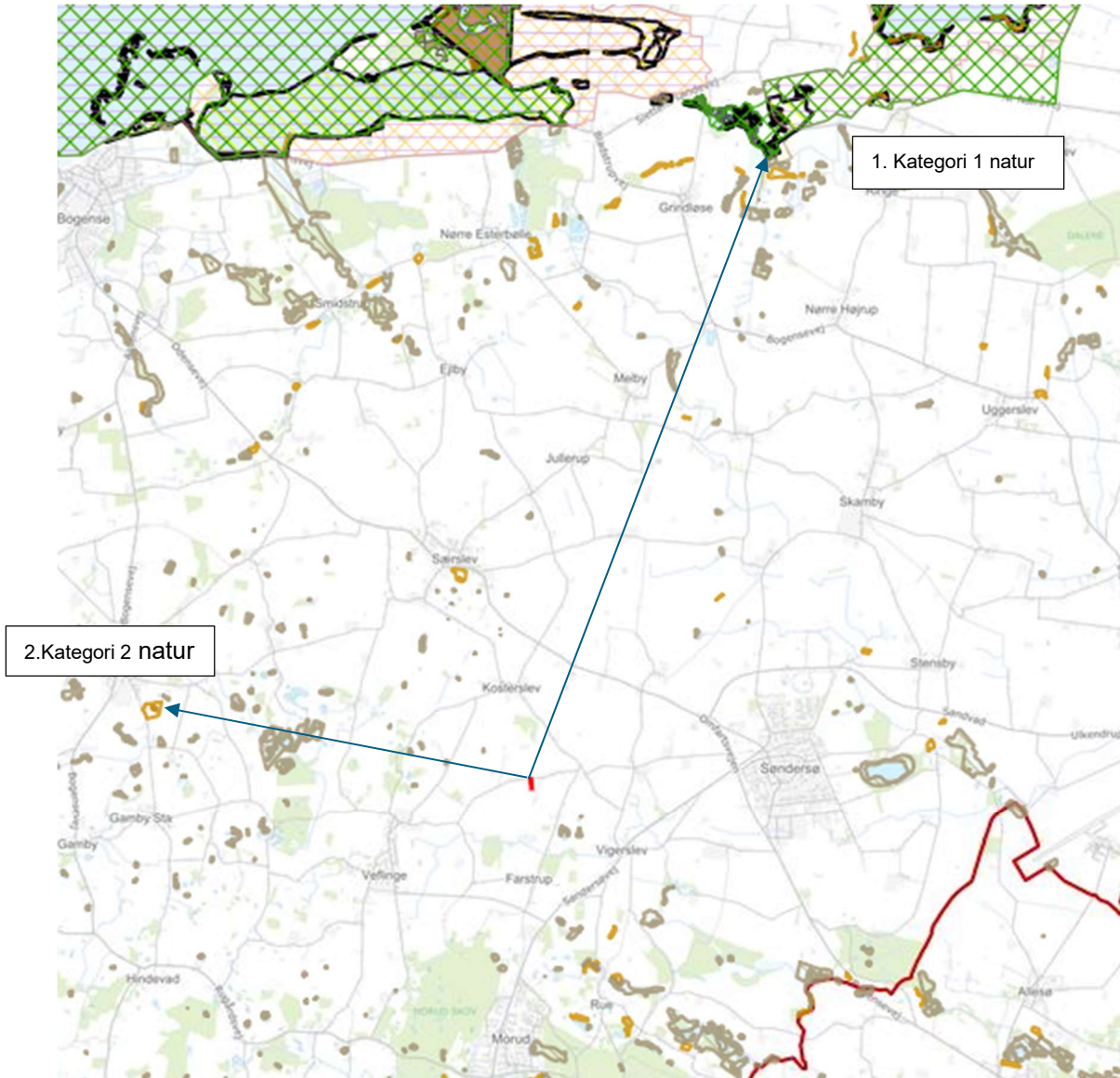
Nyeste stald, Nord → Tegning 1.

Bilag 2. Kostald

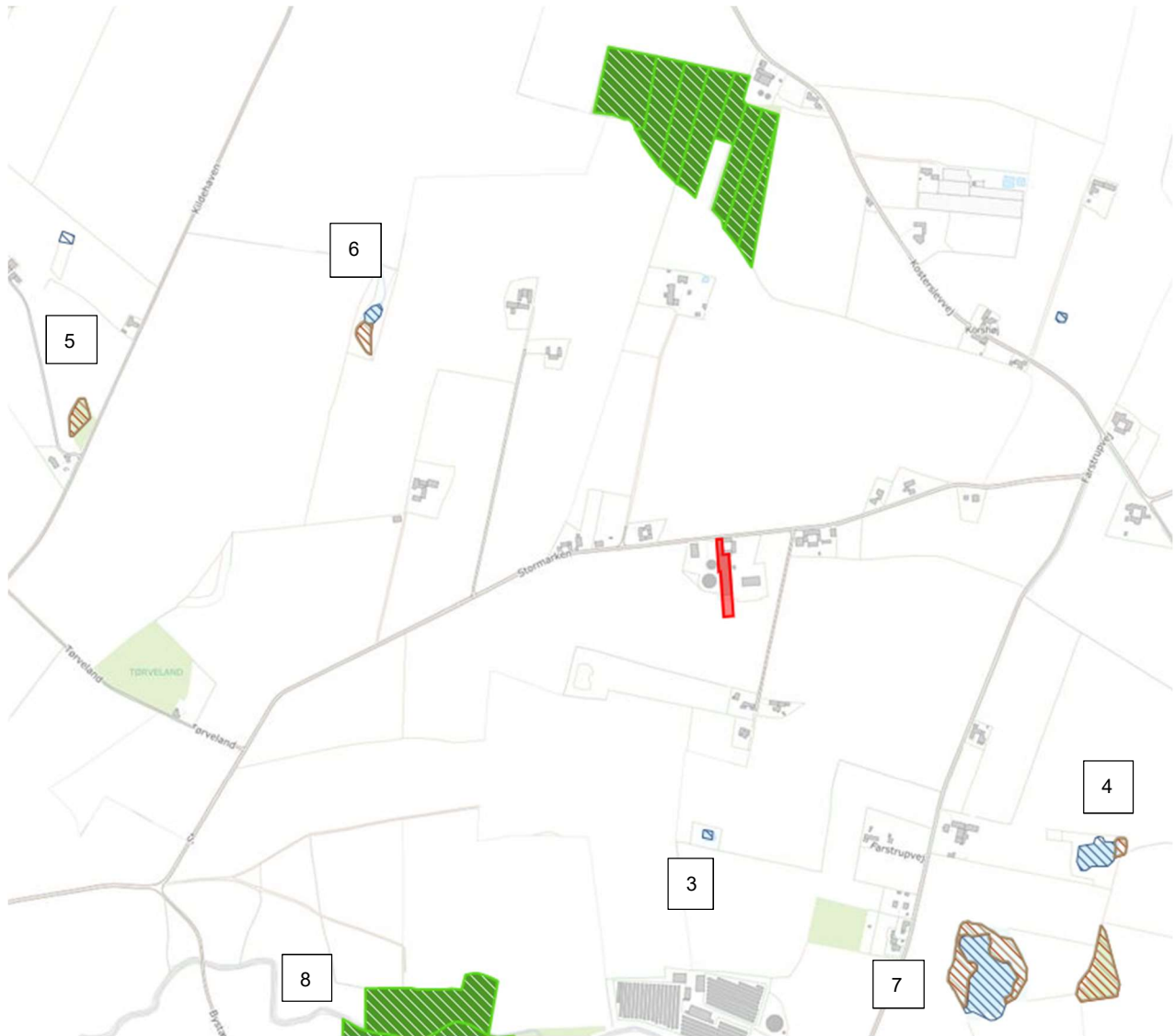

Bilag 2: Kort over naturområder

Kategori 1 og kategori 2 natur

Kategori 3 og § 3 natur

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

